

Ferdinandy György
HIRTELEN HALÁL

A konyha ajtaja kinyílt, a felesége bedobott valamit.

- Megint ezeket hallgatod? - kérdezte.

Az öregember minden reggel a konyhaasztalnál várta a hatórás híreket. Amikor visszament a szobába, az asszony már a képernyő előtt nézte az amerikai csatornát.

- Van itt valami üzenet!

Egymással spanyolul beszéltek, de a külvilággal mindketten az anyanyelvükön. Angolul az asszony, magyarul az öreg.

- Üzenet?

A netes portált nem tudta - a felesége így mondta - kinyitni. Nem is érdekelte. Neki csak a postás hozott levelet.

- Valami meghívó! - motyogta az asszony.

- Tüntetés? Klímaváltozás?

- Azt már leszavazta a parlament.

Az e-mail - az emil - Brüsszelből érkezett. Az unokája küldte. Egy kislány: a nevére hirtelen nem emlékezett. Az asszony - a második felesége - egy noteszben tárolta a neveket.

- Az aneszteziológus! - szólt most a férfi után.

Az már az ágyon ülve dörzsölte a lábát. A bőre minden reggel jéghideg.

- Mi van vele? - nyögte.

- Semmi. Férjhez megy.

- Charlotte! - tette hozzá, amikor már ő is reggelizett.

- Meghívtak! - kiabálta az asszony.

Még nem döntötte el, hogy csak figyelmetlen, vagy már töksüket az öreg.

- Minket?

- Engem ugyan nem!

- Nélküled - legyintett - én már sehová se megyek.

*

Brüsszelben a nagy háború végén járt utoljára az öregember. Egy talán sosemvolt másik életében, még tízévesen.

- Hajnalban érkezünk - mondta most. Arra, hogy hajnalban, jól emlékezett.

Volt valami nagy szála a pályaudvaron. Meleg italt kaptak, később, amikor már kivilágosodott, felolvasták a neveket. Óriási terem volt, és valahonnan felülről érte őket a nap. Elmúlt dél, mire szétosztották a sok száz gyereket.

- Minket, kettőnket - folytatta - együtt vitt el egy apró, illatos asszony. Talán, mert már csak ketten maradtunk. Tante Cécile-nek hívták, elmagyarázta, hogy így kell majd őt szólítanunk.

Az Avenue Louise-on lakott. Még arra is emlékszem, hogy a 240. szám alatt.

Emeleti lakás volt, illatos az is, mint egy múzeum. Bejött valami szakácsnő-féleség, ágyneműt hozott. Nem emlékszem a részletekre. Amikor felébredtem, már elvitték a másikat.

- Figyelsz? - kérdezte a felesége. Mellékeltek egy videót!

A helyszínen készült felvételek! - írta a Charlotte nevű unoka, akiről kiderült, hogy diplomás orvos és hogy Waterloo-ban háza van.

A képeken kastély, vizesárok, felvonóhíd, őrtorony. A szálloda, ahol a család szobát foglalhatott.

- Szép kislány! - mondta az asszony.

Brüsszelben is volt egy ilyen szőke, kékszemű lányka. Lise. Az első nagy, reménytelen szerelem. Még sokáig leveleztek, később, amikor a fiú már hazament.

- Szóval? - kérdezte az asszony. - Bejelentkezel?

- Csak veled! - felelte.

A dolog egyelőre ennyiben maradt.

*

Gazdag család volt! - mesélte tovább. Gyárosok. Iskolába járattak. Minden reggel autón vitt el Viktor, a sofőr. A bácsi nap mint nap kijavította a házi feladatokat. Volt róla szó, hogy örökbe fogadnak. Aztán ez valahogyan félbemaradt.

Sírtam, amikor letelt az év, és Viktor kitett a pályaudvaron. Sok minden történt velem egy év alatt.

Az asszony ült a számítógép előtt, és nyomogatta a gombokat.

- A tanító, Huart úr, adott nekem egy díszes albumot. *La Patrie Belge*. Ha akarod - mondta - megmutathatom.

De a felesége akkor már aludt.

A borítót megrágták az egerek, a Beffroi tornya még éppen átütött a színes kartonon. Huart úr azt írta bele, hogy ne felejtse el fogadott hazáját, Belgiumot.

- Szép, kerek betűi voltak.

Megint a lábát dögönyözte. A bőrének ilyenkor már sötét, szederjes színe van.

- Szóval? - kérdezte.

- Azt hittem, hogy már foglaltál.

Kettesben kerestek egy ilyen úgynevezett fapados járatot.

- Hová rohansz?

- A körzetihez! - türelmetlenkedett. Felíratom - mondta - a gyógyszereket.

A busz percre pontosan érkezett.

- Te, fiam! - fogadta az asszony. - Ez itt mit jelent?

A foglaláson volt egy rajz a sarokban. *La mortsubite!* A hirtelen halál.

- Különös reklám! Biztos vagy benne, hogy ez egy szálloda?

- Mi lenne!

- Valami krematórium?

- Hülyeség.

Keresték tovább a fapados járatokat.

*

- Az úgy van - magyarázta -, hogy a serfözde fölött gomolyognak a muslicák. Beleszédülnek. Beleölik magukat.

- A polgári esküvőn - mondta az asszony - nem vesznek részt, csak a legközelebbi rokonok.

- Ez ránk nem vonatkozik.

- Rám pedig még annyira sem!

- Másnap, a szertartás után lesz egy fogadás. Mondd - kérdezte az asszony -, megvan még az öltönyöd?!

- Miért ne lenne meg!

- Mert nekem nincs mit magamra vennem!

A kordbársony kabátot még az első felesége vette. Valami temetésre kellett. A nyugdíjazása után, mint a legyek, hullottak körülötte az emberek.

- Nem találok! - mondta az asszony.

Kezdték számolgatni ezt a belga utat.

- Ő is ott lesz? - kérdezte az asszony.

- Kicsoda?

- Jól tudod.

Hát ez ugye elkerülhetetlen. A két nő találkozni fog.

- Nem, nem! - rázta a fejét az asszony. - Te csak menj! A te lányod! Én itthon maradok.

Kezdődött minden előről. A veled és a nélküled. A megyek és a maradok.

*

Gomolyognak a muslicák. Elszédülnek, beleölik magukat. Dél van, ők ketten az utolsók. Egy szőke lány és egy tízéves fiúcska. Lise? Charlotte? A lánya? Szent Aldegonde oltára előtt adja őket össze a pap.

Székeltyderzs, unitárius templom (részlet)